

[Fibiger.]

skal afskediges, uden at de skal betragtes som uværdige til at arbejde under staten?

Jeg ved godt — jeg har selv her i tinget været med til at vedtage love, hvori det står —, at når det offentlige giver tilskud til arbejder, skal man fortrinsvis antage familieforsørgere og sådanne, som har forsikret sig mod arbejdsløshed. Jeg ved godt, at det findes både i udstykningsloven, det findes i arbejdsløshedsloven, det findes i grundforbedringsloven, det findes i mange forskellige love, men — jeg har undersøgt sagen — der står ingen steder noget om, at de skal være i en statsanerkendt arbejdsløhedskasse.

Af de cirkulærer, som jeg har afskrifter af her, skal jeg ikke sige noget til cirkulærene af 1933 og 1935, men jeg har virkelig noget at sige til cirkulæret af 7. februar 1940. Jeg spørger: Er det egentlig lovmedholdeligt? Jeg hørte nok, at den højtærede landbrugsminister forleden dag sagde, at sådan var han nødt til at handle, for det stod i cirkulæret fra statsministeriet. Et cirkulære fra statsministeriet kan vel ikke være lov? Så langt er vi vel ikke kommet endnu, at det kan ophæve en lov. Man kan ikke i et cirkulære gå udover, hvad der er lovmedholdeligt, og når der står i dette cirkulære, at man må forstå udtrykket „forsikret sig imod arbejdsløshed“ sådan, at de pågældende skal være sikrede overfor arbejdsløshed gennem medlemskab i en statsanerkendt arbejdsløhedskasse, ja, så er det noget, man føjer ind, at man skal forstå det sådan, men der står ikke noget om det i loven. Havde man holdt sig til, at de skulle være arbejdsløshedsforsikrede — og jeg finder det naturligt, at man har denne bestemmelse —, så ville der ikke være sket disse mennesker noget; så kunne de godt være blevet stående.

Det forekommer mig i virkeligheden, at det er det, der er sagens kerne, det er der, det springende punkt er: om det er lovligt at foretage det, man har gjort her. Jeg kan godt sige, at det har gjort det pinligste indtryk på mig og på hele befolkningen deroppe. Under hele tyskertiden blev disse mennesker i deres pladser, undlod at gå til arbejde ved Hanstholm og andre steder, hvor de kunne tjene store penge; de var trofaste og blev, men fordi de ikke står i det store arbejdsmandsforbund og dets arbejdsløhedskasse, bliver de hældt ud. Det drejer sig om familier med 10 børn, med 6 børn, med 4 børn. Synes man virkelig, at man i et frit land som Danmark kan være dette bekendt? De taber ikke

noget ved det, tror jeg, for det er ud fra samvittighedsgrunde; de har handlet, og så findes der vel nok udvej. De har ikke ønsket, som de siger, at leve på statens eller arbejdsløhedskassernes bekostning, de har ønsket at ernære sig ved ærligt og godt arbejde. Der har jo ikke været så store penge at tjene i klitplantagerne med de lønninger, som de har fået gennem årene, nu er det blevet bedre, jeg kan egentlig sige godt. Disse folk har været der i 20, 16, 10 år, har været der igennem krigstiden, og så får de nu dette for det.

Jeg skal ikke komme ind på flere enkeltheder angående spørgsmålet, jeg synes ikke, man skal piske denne sag op ved at komme ind på alt det, det ærede medlem hr. Gustav Pedersen kom ind på om, at man ville genere Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund; den organisation er vist så stor, at det ærede medlem hr. Gustav Pedersen ikke behøver at ængstes for, at nogen skal genere dens medlemmer, så det betyder noget. Jeg ville gerne have, at man holdt sig til dette eksempel med disse folk, som er grundlaget for forslaget fremsættelse, at man tænker på disse fem familiefædre og de familier deroppe, der har gjort et trofast arbejde. Jeg vil derfor gerne stille det spørgsmål til den højtærede arbejdsminister — det skulle egentlig være til landbrugsministeren, men jeg ser, at han ikke er her, derfor beder jeg arbejdsministeren svare på hans vegne... (Statsministeren [Hans Hedtoft]: Han er til udvalgsmøde i øjeblikket!). Jeg vil altså gerne bede ministeren om at undersøge det spørgsmål, om der ikke kan blive mulighed for, at disse arbejdere kan antages igen under statens klitvæsen, og det kan godt nås endnu, for så vidt mig bekendt er der ikke antaget nogen nye, efter at disse er afskediget. Hvis man altså vil gå ind i den tankegang, jeg her har fremført, kan det godt nås, og jeg tror, at regeringen, socialdemokratiet og fagforeningerne har råd til at se så stort på tingene, at de godt kan lade medlemmerne af kristelig arbejdsløhedskasse og kristeligt dansk Fællesforbund nyde samme ret som dem, der står i andre arbejdsløhedskasser.

Første næstformand (Arnth Jensen): Jeg skal her afbryde forhandlingen.

Med skrivelse af dags dato oversender landstingets formand:

Forslag til lov om tillæg til lov nr. 123 af 18. april 1925 om erhvervelse og fortabelse af indfødsret, hvilket lovforslag er vedtaget